

Szörényi László

FALUDI FERENC LEVELE KAPRINAI ISTVÁNHOZ

Az Egyetemi Könyvtár Kaprainai-gyűjteményében, G 111. jelzet alatt található Faludi Ferenc egy levele. A címzett Kaprainai István, jezsuita történész (1714–1785). A címzés: Reuerendo Patri in Chr[ist]o Patri Stephano Kaprainai è Soc[ietate] JESU Tyrnaviae. A pecsét irata: Coll. Pos. S. J. Az alábbiakban közöljük a levelet, a rövidítések feloldásával.

Tiszt.[elendő] Kedves Atyám!

'S mint férhetet szívéhez K[e]g[ye]lmed[ne]k, hogy el-annyira igyekezik Káromra.' Peterffinek első részét el-szakasztani a' másikatul, annyit térsen, mint fele árát a' könyvnek vesztetni, mert heverőben marad, és magán senkinek sem kell. A'mint vala azért a' szó koztünk: emelyle K[e]g[ye]l[me]d el párossan, és füzessen minden, két részbül álló, egy egy darabért, egy körmöztit; örömet kezébe szolgáltatom K[e]g[ye]l[me]d[ne]k, a' mig tart benne.

Quantum ad solam primam partem, Nè *dam* várában lakom, és készeb[b] vagyok egy pár pistollal meg hartzolni, hogy-sem ki-repíteni az első magános részét a munkának[.]

Ezen Katona válaszon meg ne indullyon K[e]g[ye]l[me]d, gondviselője vagyok a' jószágnak, nem Ura, takarója nem hintője. Azonban hogy ha K[e]g[ye]l[me]d tettében-való hasznos közbejárása után el-adhatnék valami 16 egész exemplart, nem mondom, hogy a' maradékbul valami kettőtskét nem nyujtanék, ugy a'mint kívánnya K[e]g[ye]l[me]d el-szegve egyik részét a' másikatul igaz árán mind-azonálatl. Ha jó szán-ut léssen pöröllyük ki a' többit szem-közt, és azert randullyon K[e]g[ye]l[me]d hozzánk. Fottán vagyunk az esztendőnek, Kívánom szívbül, érhesse K[e]g[ye]l[me]d jó végét!

Isten velünk

maradok

K[e]g[ye]l[me]d[ne]k igaz szolágá(!)

Faludj ferentz

Pozsonij 19. Xbris 1767.

Faludi ebben az időben már nyolcadik éve a pozsonyi jezsuita kollégium könyvtárának igazgatója. Nyilván ebben a minőségében volt „gondviselője” azoknak a példányoknak, melyek Péterffy Károly jezsuita történetíró (1700–1746) két kötetes egyháztörténeti művéből megmaradtak. A szóban forgó munka címe: *Sacra concilia ecclesiae romano-catholicae in regno Hungariae celebrata ab anno Christi 1016. usque ad annum 1734. Accedunt regum Hungariae, sedis apostolicae legatorum constitutiones ecclesiasticae. Ex mss. potissimum eruit, collegit, illustravit(. . .)*. Pozsonii, 1741–42. Kaprainai viszont 1766-tól a rend felosztásáig, 1773-ig Nagyszombatban élt és történetírással foglalkozott. Munkájához lehetett szüksége Péterffy első kötetére; a fiatalon elhunyt historikus-előd több kézírata található ma is a Kaprainai-gyűjteményben. Az autográf levél egyrészt érdekes adatokat szolgáltat Faludi helyesírásához, másrészt több fordulata megegyezik műveinek stilsztikájával: „el-emel” elvisz értelemben; a latinizáló szójáték; a párbaj tréfás emlegetése összecseng a *Nemes úrfi* párbajról szóló szakaszaival stb. Faludinak alig egy pár levelét ismerjük eddig, portréjához ad talán egy ecsetvonást e mostani is. Hiszen meg tudjuk, hogy Kaprainai beletartozott baráti körébe s hogy szánon közlekedtek telente Pozsony és Nagyszombat között.